

**REFERAT FRA MØTE I KOSTRAS ARBEIDSGRUPPE FOR
SOSIALKONTORTJENESTEN, 27.5.99.**

Til stede: Bente Hagerupsen (SHD), Olav Gjestvang (Fredrikstad kommune), Paal Sand, Harald Tønseth, Pål Chr Bergstrøm (ref.) (SSB).

Ikke møtt: Magne Hustad (KS), Inger Mæland (Norsk kommuneforbund), Trond Christensen, Kristin Morken (KRD), Kjersti Salberg (Fylkesmannen i Østfold, Berit Otnes (SSB).

Inviterte pilotkommuner som ikke møtte: Leif Andersen (Porsanger), Anne Kari Bagøyen (Rindal), Mette Løwer (Frogn).

Sak 1. Faktaarket i KOSTRA

Paal Sand (SSB) var invitert som innleder for KOSTRAS arbeid med faktaarket, samt deltaker i den videre diskusjonen. Sand gjennomgikk 'Fakta-ark i KOSTRA, 1999-rapporteringen' (POS 26.3.99), notat som inngikk i sakspapirene. Han tok utgangspunkt i faktaarket slik det foreligger i dag, og pekte på at brukererfaringene viser at presentasjonen virker uoversiktlig og har et for høyt detaljeringsnivå. Styringsgruppa i KOSTRA har fattet vedtak om at arbeidsgruppene skal jobbe videre med utformingen av innholdet i faktaarkene, på denne bakgrunnen ble det presentert forslag til ny struktur for tilbakeføring av data gjennom KOSTRA. Sand presenterte en modell med tre nivåer i publiseringen av tall for sosialkontortjenesten;

Nivå 1. Dette blir en presentasjon av enkle tall publisert på internett i tråd med det som av SSB publiseres gjennom 'Kommunearket' i dag. Dette er en kort oversikt med nøkkeltall for kommunens økonomi og tjenesteproduksjon. Det legges opp til 1 nøkkeltall pr. funksjon under hver av overskriftene produktivitet, dekningsgrad og kostnadsindikatorer. Arbeidsgruppen ble bedt om å standardisere nøkkeltall for a) netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen, b) brukere per innbygger i målgruppen, og c) korrigerte brutto driftsutgifter per bruker.

Nivå 2. Et mer detaljert faktaark som legges ut på internett (evt også på CD-ROM). Her vil en forenkling av dagens faktaark tjene som utgangspunkt.

Nivå 3. Dette blir publisering av detaljerte tall på nettet samlet i en database i SSB, her kan kommunene gå inn selv og gjøre egne analyser på bakgrunn av råmaterialet som er rapportert inn. Det ble også nevnt muligheten for at databasen i sin helhet kan legges ut til kommunene på såkalte Lokale Informasjons-Tjenere (LIT).

Dette betyr at faktaarket slik det foreligger i dag vil utgå, publiseringen vil foregå over internett og på CD-ROM.

Sand presenterte også muligheten for at det vil bli bygd opp tidsserier i publiseringen for bedre sammenlikningsgrunnlag for kommunene.

Sand sa videre at det pågår arbeid i KOSTRA med en gruppering av kommuner som deler ulike felles kjennetegn, eks. økonomi, innbyggertall, sentralitet etc. Slik vil det bli enklere for kommunene å finne sammenliknbare kommuner etter tilbakeføring av data.

Arbeidsgruppen ble henstilt om å drøfte en slik publiseringsmodell, samt utvikle nøkkeltall til et forenklet faktaark (nivå 2).

Fredrikstad kommune opplyste at de har påbegynt arbeid med inndeling av kommuner i grupper for å styrke sammenlikningen med andre kommuner, og at dette understreker et behov for en slik gruppering. Behovet for en rask tilbakeføring av data ble også understreket. Sand opplyste at tilbakeføringen av (ureviderte) data vil starte 15.3, slik det gjøres i dag.

Arbeidsgruppen vil jobbe videre med innholdet i faktaarket på neste møte. Statistikkansvarlig påpekte at innholdet vil avhenge av funksjonsstruktur, noe som griper inn i neste punkt på saklisten.

Sak 2. Evaluering av ikke-økonomiske tjenester.

Statistikkansvarlig la fram hovedpunktene fra erfaringene som ble gjort med innsendte data i fjor, der det ble uttrykt skepsis til om en slik registrering vil la seg gjennomføre med et tilfredsstillende kvalitetsnivå på dataene. Arbeidsgruppen konkluderte dengang med at forsøket med registreringen skulle fortsette ut 1998, med en ny evaluering for å avgjøre om kvalitetsnivået har forbedret seg.

Det ble vektlagt at det knyttes ulike problemer til en evaluering av ikke-økonomiske tjenester, dels fordi det ikke finnes et eksisterende datagrunnlag å sammenlikne med og dels fordi konsistenskontroll for slike data er vanskelig gjennomførbart.

Statistikkansvarlig presenterte innsendte data fra de fire pilotkommunene for ikke-økonomiske tjenester for hele 1998. Hovedinntrykket er at registreringspraksisen mellom kommunene (og bydelene) ser ut til å variere i svært stor grad. Noen kommuner registrerer omtrent like mange mottakere av ikke-økonomiske tjenester som mottakere av økonomisk sosialhjelp, mens andre registrerer så å si kun mottakere av økonomisk sosialhjelp. Bruken av de ulike funksjonene ser også ut til å variere mye blant kommunene og bydelene. Enkelte registrerer kun klienter på funksjonen 'råd og veiledning', én kommune har ikke registrert klienter som mottakere av råd og veiledning i det hele tatt, mens andre også registrerer klienter på de andre funksjonene. Det er imidlertid stort avvik mellom oppgitte klienter for de ulike funksjonene i forhold til hvor mange klienter det er registrert totalt i de ulike kommunene. Det dreier seg om så store differanser mellom i utgangspunktet sammenlignbare kommuner (hva angår oppgitte mottakere av økonomisk sosialhjelp) at det knytter seg stor skepsis til kvalitet på oppgitte data. For funksjonen 'sysselsettingstiltak' har to kommuner registrert mottakere, ifølge innsendte data har 8 av totalt 3401 klienter mottatt slike tiltak.

Det synes totalt som om det er en stor underregistrering for ulike funksjoner, og store variasjoner i praksis for anvendelse av funksjonene mellom kommunene.

Fredrikstad opplyste at variasjonene mellom én av bydelene og de andre henger sammen med ulike tidspunkter for oppstart av registreringen, slik at dette kan forklare de største avvikene mellom bydelene.

Etter forrige evaluering ble det konkludert med at det var uklart hvor mange som mottok kun ikke-økonomiske tjenester uten samtidig å motta økonomisk stønad. Også etter denne evalueringen er antagelsene om hvor stor denne klientmassen er svært sprikende.

Statistikkansvarligs konklusjon var at når kvalitet på data fra 4 kommuner som har jobbet med denne registreringen i flere år er så vidt dårlig som den er, lover det ikke godt for et scenario med registrering av ikke-økonomiske tjenester i full skala. Kvalitet på data kommer sannsynligvis ikke til å bli bedre når 435 kommuner skal registrere klienter etter foreliggende funksjonskontoplan for sosialkontortjenesten. Arbeidsgruppen bør ta stilling til en revidering av brukerregistreringen/funksjonsstrukturen ved neste møte.

En slik konklusjon fikk støtte av Fredrikstad og SHD. Det ble vektlagt at behovet for et omfangsmål på totalantallet brukere av sosialkontortjenesten er stort, men at kvalitetssikring av data er viktig. SHD sa at de ønsker en registrering også for andre tjenester enn økonomisk sosialhjelp, men innser at man må sikre kvalitet på data for registrering av ikke-økonomiske tjenester. Møtet diskuterte muligheten for å registrere klienter i to funksjoner; én for mottakere av økonomisk sosialhjelp og én for mottakere av ikke-økonomiske ytelser (f.eks. 'råd og veiledning'). Det ble også fremmet ønske om å registrere tidsbruk for ikke-økonomiske tjenester, og ikke bare antall hoder som er innom kontorene.

Det ble fra SSBs side påpekt at muligheten for å innhente data også finnes gjennom utvalgsundersøkelser, det kan også tenkes periodevise registreringer av ikke-økonomiske tjenester ute i kommunene (f.eks. gjennomført for en uke) som alternativ til løpende klientregistrering. En gjennomgang av alternativene vil bli gjort på neste møte, der også andre deltakere i arbeidsgruppen forventes å ha preferanser for løsninger.

Møtet gikk inn for at registreringen fortsetter som planlagt for de fire pilotkommunene i 1999 inntil en konklusjon på hvilke endringer som må gjøres foreligger.

Sak 3. Orientering om personellregistrering.

Tønseth orienterte om at personellregistreringen i KOSTRA på skjema 7 på sikt tenkes erstattet med registerdata fra kommunenes PAI-registre. Det ble stilt spørsmål om hvordan man i fremtiden skal kunne fordele personell som arbeider på flere funksjoner, samt lønnsutgiftene til disse. Tønseth sa at svaret på dette kan ligge i en innføring av funksjonsregistrering i PAI-registrene. KRDs regnskapsgruppe arbeider med denne problemstillingen. Tønseth informerte videre om at registrering av personell for sosialt forebyggende arbeid i dag ligger under funksjonen 'Forebyggende arbeid helse- og sosial' (lagt under arbeidsgruppen for kommunehelsetjenesten). SSB har hatt en evaluering av denne registreringen i de 25 KOSTRA-kommunene med sikte på å vurdere om funksjonen hører bedre hjemme under sosialkontortjenesten og bør tilbakeføres dit. Svarene er ikke entydige. Dette er ikke noe gruppen må ta stilling til i øyeblikket, men ta med i det videre arbeidet.

Sak 4. Eventuelt.

Ingen saker til eventuelt.

Nytt møte ble avtalt 22 juni kl.0900-1100, rom 2M1 i Kongensgt.6.